

P6_TA(2006)0462

A magán- és közsféra közötti partnerségek, valamint a közbeszerzésről és a koncessziókról szóló közösségi jog

Az Európai Parlament állásfoglalása a magán- és közsféra közötti partnerségekről, valamint a közbeszerzésről és a koncessziókról szóló közösségi jogról (2006/2043(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a magán- és közsféra közötti partnerségekről, valamint a közbeszerzésről és a koncessziókról szóló közösségi jogról szóló bizottsági zöld könyvre (COM(2004)0327),
 - tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, különös tekintettel az annak 5. cikke (2) bekezdésében megfogalmazott szubszidiaritás elvére és 43–49. cikkében megfogalmazott letelepedés és szolgáltatásnyújtás szabadságára, valamint az abból levezetett átláthatóság, egyenlő bánásmód, arányosság és kölcsönös elismerés elvére,
 - tekintettel a közbeszerzésekre vonatkozó hatályos irányelvekre,
 - tekintettel az Európa Tanács által 1985. október 15-én közzétett Helyi Önkormányzatok Európai Chartájára,
 - tekintettel az európai alkotmány létrehozásáról szóló szerződés I-5. cikkére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság jelentésére, valamint a Gazdasági és Monetáris Bizottság, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság és a Regionális Fejlesztési Bizottság véleményére (A6-0363/2006),
- A. mivel sok tagállamban az elmúlt évtizedben számos magán- és közsféra közötti partnerség (PPP) jött létre;
- B. mivel a PPP különböző formáival kapcsolatban még nem született európai szinten alkalmazandó fogalom-meghatározás, valamint a hatályos közösségi jog sem tartalmaz külön jogszabályokat, amelyek a PPP minden formájára kiterjednének;
- C. mivel a PPP-k úgy írhatók le, mint hosszú távú, szerződés által szabályozott együttműködések a közjogi szervek és magán-szféra között olyan közfeladatok ellátására, amelyek esetében a szükséges anyagi forrásokat közös szervezeti irányítás helyezik és a felmerülő projektkockázatokat a projektben részes partnerek kockázatkezelési képességei alapján arányosan osztják meg;
- D. mivel a PPP gyakran jogilag, pénzügyileg és gazdaságilag bonyolult konstrukciót jelent, amely a magánvállalkozásokat és a közjogi szerveket, infrastruktúraprojektek közös végrehajtása és irányítása, illetve közszolgáltatás közös nyújtása céljával kapcsolja össze;
- E. mivel a PPP-projektekre túlnyomórészt a települési és városi önkormányzatok törekednek, de ezzel egyidejűleg európai szinten is igény mutatkozik megvalósításukra, különösen a transzeurópai közlekedési hálózatok esetében;
- F. mivel a PPP nem jelent a közfeladatok privatizálásának irányába történő elmozdulást;
- G. mivel e szerződések célja, hogy általuk a magánvállalkozások tervezési, gyártási és igazgatási, illetve, ha szükséges, finanszírozási képességei a közjogi szervek hasznára váljanak;
- H. mivel a közjogi szervek és az üzleti világ közötti együttműködés a közérdek javát szolgálhatja, elősegítheti a közpénzek hatékonyabb felhasználását, költségvetési finanszírozás szűkössége esetén alternatívát kínálhat a privatizálással szemben, valamint a magánszektorban felhalmozott tudás és eljárások átvételével hozzájárulhat a közigazgatás modernizálásához;

2006. október 26., csütörtök

- I. mivel a PPP-re alapvetően a Szerződés belső piacra vonatkozó rendelkezései és alapelvei, különösen az átláthatóság, az egyenlő bánásmód, az arányosság és a kölcsönös elismerés elve, valamint a közbeszerzésre vonatkozó másodlagos közösségi jog rendelkezései vonatkoznak;
- J. mivel a magánbefektetőknek garanciákat kell nyújtani arra nézve, hogy a szerződési feltételek a szerződés fennállása alatt nem módosulnak;
- K. mivel a PPP-re vonatkozó minden szabályozási keretnek tiszteletben kell tartania a helyi és területi önkormányzatok jogait, amennyiben azokat a tagállamok jogszabályai rögzítik;
- L. mivel a PPP egy, a közszféra feladatainak teljesítésére létrehozott lehetséges szervezeti forma, és a közszférának a jövőben is biztosítania kell a döntés lehetőségét, hogy a feladatokat saját maga vagy saját vállalkozása révén teljesítse, vagy a magánszférából érkező harmadik partnerek révén;
- M. mivel növelni kell a polgárok ismereteit a PPP hatásaival kapcsolatban,

Általános megjegyzések

1. üdvözlö, hogy a Bizottság betervezte a magán- és közszféra közötti partnerségekről és a közbeszerzési szerződésekkel és koncessziókkal kapcsolatos közösségi jogról szóló fent említett zöld könyvet, a zöld könyvről folytatott nyilvános konzultációról szóló jelentést, valamint a PPP-vel kapcsolatos lehetséges nyomon követési intézkedésekről szóló közleményt (COM(2005)0569);
2. elhamarkodottnak tartja a közbeszerzési irányelvek hatásainak értékelését, ezért ellenzi ezen irányelvek felülvizsgálatát; ellenzi a PPP-re vonatkozó külön jogi keret létrehozását, ugyanakkor szükségesnek tartja a koncessziók terén a belső piaci elveket és a küszöbértékeket tiszteletben tartó, a pályázati eljárásra vonatkozóan egyszerű szabályokat létrehozó és az intézményesített magán- és közszféra közötti partnerségek (IPPP) terén egyértelműsítésre törekvő jogalkotási kezdeményezéseket;
3. kéri a Bizottságot, hogy a jövőben létrehozandó PPP-k szabályozásakor és a koncessziókról szóló jogi rendelkezések jelenleg folyó hatásvizsgálatában alaposan vizsgálja meg a területi önkormányzati érdekeket, és vonja be a regionális és a helyi érdekképviseleteket a majdani szabályok kidolgozásába;
4. helyesli a fennálló, a nemzeti jogszabályok értelmében, jóhiszeműen kötött szerződések számára biztosított átmeneti időszakot a jobbizonytalanság elkerülése érdekében;
5. elutasítja a közbeszerzési jog és a koncessziókkal kapcsolatos jog mindennemű megkerülését;
6. úgy véli, hogy a közbeszerzésre vonatkozó szabályokra alapvetően a magánszektorból érkező partner kiválasztása esetén van szükség;
7. úgy ítéli meg, hogy az ajánlatkérő hatóságnak az általános érdekű szolgáltatások kiszervezésekor a szerződést közbeszerzési eljárások alapján kell odaítélnie;
8. úgy véli, hogy amikor a feladatokat a magánszférából érkező partnerek segítségével kielégítően teljesítik, azok önkormányzati hatáskörbe történő újbóli bevonása nem lehet a verseny alapelvével összhangban működő PPP-k megfelelő alternatívája;
9. úgy véli, hogy az önkormányzatok és leányvállalataik csak akkor mentesülhetnek a verseny alapelveinek betartásától, ha tisztán helyi jellegű feladataikat látnak el, amelyek semmilyen módon nem kapcsolódnak a belső piachoz;
10. hangsúlyozza a közpénzek mindenkor felhasználásával kapcsolatos átláthatóság fontosságát, amelynek magában kellene foglalnia a választott tisztségviselők azon jogát is, hogy betekinthessenek a szerződésekbe és a dokumentumokba;
11. ajánlja, hogy a tagállamok dolgozzanak ki átlátható mechanizmusokat, amelyek garantálják a magánbefektetők jogi és pénzügyi érdekeinek védelmét a szerződés teljes időtartama alatt;

2006. október 26., csütörtök

12. úgy véli, hogy a közbeszerzési szerződések odaítélésének átlátható szabályai a polgárok érdekeit szem előtt tartva elősegítik a hatékony versenyt, és védelmet nyújtanak a korrupcióval szemben;
13. hangsúlyozza, hogy a tisztességes és egyenlő kockázatmegosztás megvalósítása érdekében az „érdekkellentét” kifejezést pontosan meg kellene határozni EU-szinten;
14. ajánlja, hogy PPP működtetésénél kötelezően írják elő a polgároknak való elszámolás kötelezettségét a biztonság, a hatékonyság és a minőségi követelmények biztosítása érdekében;
15. ajánlja a tagállamoknak, hogy közszféra munkáját megkönnyítendő, tegyék hatékonyabbá a PPP-k számára a magánszférából érkező partner kiválasztását végző döntéshozók képzését;
16. elvárja a tagállamoktól, hogy tegyenek intézkedéseket annak érdekében, hogy időben és érzékenyen kezeljék az önkormányzati alkalmazottakat érő hatásokat, és hogy előmozdítsák és tiszteletben tartják a (magán- vagy közszférában dolgozó) munkavállalók átírányításáról és munkakörülményekről szóló tisztességes megállapodásokat a munkavállalók jogainak a vállalkozások, üzletek vagy ezek részeinek átruházása esetén történő védelmére vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2001. március 12-i 2001/23/EK tanácsi irányelvvel⁽¹⁾ összhangban;
17. elvárja, hogy a tagállamok hatóságai a 2001/23/EK irányelv rendelkezéseivel összhangban járjanak el;
18. ellenzi egy európai PPP-ügynökség létrehozását, ugyanakkor üdvözlí a pozitív és negatív gyakorlatokra vonatkozó tapasztalatcsere más formáit, pl. a PPP-k igazgatásáért felelős nemzeti és regionális hatóságok hálózatának létrehozását;
19. arra ösztönzi a Bizottságot és az Európai Beruházási Bankot, hogy egyesítsék minden szaktudásukat és osszák azt meg különösen azokban tagállamokban, amelyek hatóságai még nem ismerik kellőképpen a PPP-eket;
20. hangsúlyozza, hogy a PPP-k által felhalmozott tapasztalat segít a már előfordult hibák és nem működő módszerek kiküszöbölésében;
21. ellenzi a küszöbérték alatti közbeszerzési szerződés odaítélésével kapcsolatos bármiféle szabályok megalkotását uniós szinten; hangsúlyozza, hogy a tagállamok felelőssége a küszöbérték alatti közbeszerzési szerződésekkel kapcsolatban az átláthatóság, a megkülönböztetésmentesség és a szolgáltatásnyújtás szabadsága szerződésben foglalt elveinek hatékony végrehajtása, és megerősíti azon álláspontját, hogy közbeszerzési szabályok uniós szintű megalkotása a Tanács és a Parlament előjoga;
22. felhívja a Bizottságot, hogy az állami támogatások közösségi szintű ellenőrzése által ügyeljen arra, hogy a szubvenciók kiutalásakor ne legyen megkülönböztetés a felek között, legyenek magán, közjogi vagy vegyes gazdasági szereplők;

A PPP mint közbeszerzési szerződés

23. egyetért a Bizottsággal abban, hogy a magánszférából érkező partner kiválasztása és megbízása az állami építési beruházásra irányuló és szolgáltatási közbeszerzési szerződések esetében alapvetően akkor történjék a közbeszerzésre vonatkozó irányelvek értelmében, ha a kiválasztás és a szerződés odaítélése egybeesik;
24. úgy véli, hogy az közjogi szerv számára biztosítani kell a nyílt és meghívásos eljárás közötti választás lehetőségét;
25. úgy véli, hogy az átláthatóság biztosítása érdekében a tárgyalásos eljárás alkalmazását azon kivételes esetekre kell korlátozni, amelyekről rendelkeznek a közbeszerzési irányelvek vonatkozó rendelkezései;

⁽¹⁾ HL L 82., 2001.3.22., 16. o.

2006. október 26., csütörtök

26. helyesli, hogy a rugalmasság biztosítása érdekében a közbeszerzési eljárást alapvetően versenypárbeszéd útján folytassák le, amennyiben a szerződés „jogi és pénzügyi összetettséget” von maga után, és felszólítja a Bizottságot, hogy úgy konkretizálja a tervezett „jogi és pénzügyi összetettség” feltételét, hogy a lehető legnagyobb teret engedje a tárgyalásoknak; úgy véli, hogy jogi és pénzügyi összetettség akkor feltételezhető, ha a PPP olyan tipikus jellemzőkkel rendelkezik, mint az életciklus-koncepció, illetve a kockázat magánvállalkozókra való hosszú távú átruházása; úgy véli, hogy a versenypárbeszéd során ki kell zárni annak a kockázatát, hogy bizalmas információk kerüljenek nyilvánosságra az eljárásról kívül;

A PPP mint koncesszió

27. megjegyzi, hogy a Bizottság részletes hatásvizsgálat elvégzése után jogalkotási lépéseket kíván tenni; úgy véli, hogy ha a Bizottság jogalkotási javaslatot is tesz, annak minden esetben meg kell engednie, hogy a közjogi szervek rugalmas, átlátható és diszkriminációmentes eljárások útján az előzetesen meghatározott kritériumok szerinti legjobb partnert válasszák ki;

28. elvárja, hogy bármely jogszabály a koncessziót a közbeszerzéstől eltérő konstrukcióként határozza meg, valamint objektív módon ellenőrizhető kiválasztási kritériumokat határozzon meg;

29. úgy véli, hogy a koncesszióknak korlátozott érvényességi idővel kell rendelkezniük, amely a magánberuházás leírásának idejétől függ, annak érdekében, hogy a pályázók ne maradjanak ki szükségtelenül hosszú ideig a versenyből; úgy véli, hogy a partnerségi kapcsolatok időtartamát úgy kell meghatározni, hogy az a szabad versenyt alapvetően csak a beruházás leírásához, illetve ahhoz szükséges mértékben korlátozza, hogy biztosított legyen a befektetett tőke megfelelő kamatozása és a jövőbeni befektetések refinanszírozása;

30. úgy véli, hogy az átláthatóság elve megköveteli azon tényezők nyilvánosságra hozatalát a tenderdokumentumokban, amelyek a szerződés időtartamának megállapítása alapul, hogy ezeket a pályázók ajánlatuk kidolgozásakor figyelembe vehessék;

31. úgy véli, hogy egy átfogó közbeszerzési megközelítés (életciklus-koncepció) és az innováció terén a pályázók közötti verseny akkor vezet a hatékonyság növeléséhez, ha a projekteket közösen hajtják végre, a kockázatviselés a lehető legoptimálisabb, léteznek funkciók szerinti specifikációk és erősen ösztönző a kifizetési mechanizmus;

32. kéri a Bizottságot, hogy vonjon le következtetéseket a versenypárbeszéd alkalmazásának tapasztalataiból, hogy ajánlások készülhessenek a koncessziókat érintő megfelelő közbeszerzési eljárás tekintetében, hiszen a versenypárbeszéd rugalmassága figyelembe veszi a koncessziók összetettségét anélkül, hogy az átláthatóság, az egyenlő bánásmód és az arányosság elvének tiszteletben tartását veszélyeztetné;

33. támogatja a Bizottság vizsgálatát azt illetően, hogy vajon minden szerződéses PPP-re vonatkozóan azonos odaítélési feltételeket teremtsenek-e attól függetlenül, hogy azok közbeszerzési szerződésnek vagy koncesszióknak minősülnek;

IPPP és házon belüli (in-house) ügyletek

34. helyesli, hogy a Bizottság – tekintettel a nyilvánvalóan meglévő jogbizonytalanságra – arra törekszik, hogy az IPPP-vel kapcsolatos szabályozásban részt vállaljon;

35. elismeri, hogy a gyakorlati alkalmazók világos helyzetet kívánnak azzal kapcsolatban, hogy hogyan alkalmazandó a közbeszerzési jog a közbeszerzési szerződések és koncessziók odaítéléséhez kapcsolódó vegyes köz- és magánvállalkozások alapítására, és felhívja a Bizottságot, hogy a szükséges magyarázatokat a lehető leggyorsabban alkossa meg;

36. azon a véleményen van, hogy nem szabad tovább bővíteni a közbeszerzési kötelezettség alól mentesülő, „házon belüli ügyletek” körét, mert ezzel egyes területek kikerülnek a belső piac és a versenyszabályok hatálya alól;

2006. október 26., csütörtök

37. szükségesnek tartja az átláthatóság és a diszkriminációmentesség elvére tekintettel, hogy az új IPPP létrehozásakor, illetve az IPPP keretében magánpartnerre történő részesedésátruházás esetén a közbeszerzési szabályokat alkalmazzák, amennyiben ez a létrehozás vagy átruházás tárgyi vagy időbeni összefüggésben áll egy közbeszerzési megbízás átruházásával;

38. megérti az e vonatkozásban folyamatosan bővülő ítélkezési gyakorlat fényében a házon belüli ügyletekre vonatkozó kritériumok alkalmazása terén létrejött jogbizonytalanságot, és ezért kéri a Bizottságot, hogy a Bíróság érvényes joggyakorlata alapján dolgozzon ki olyan kritériumokat, amelyek a közjogi szervek döntéseihöz stabil hivatkozási keretül szolgálnak, valamint fontolja meg e kritériumok belefoglalását a közösségi joganyagba;

39. úgy véli, hogy a küszöbérték – bárhogy is határozzák azt meg – tartós védelmet biztosít az ajánlatkérőnek a magánszektorral közösen létrehozott vállalatban való minimális kockázatviselése vonatkozásában, ezért minden vitatott korlátot problémák öveznek;

40. úgy véli, hogy amennyiben a vegyes köz- és magánvállalkozás létrehozására kiírt első pályázati felhívás pontos és átfogó volt, nincs szükség további pályázati eljárásra;

41. kéri a közbeszerzési szerv által a szolgáltató felett gyakorolt „hasonló ellenőrzés” fogalmának pontosabb meghatározását különösen azokban az esetekben, amikor vegyes köz- és magánvállalkozások a közbeszerzési hatóság nevében és annak feladatkörén belül nyújtanak olyan szolgáltatásokat, amelyeket nagyrészt az ajánlatkérő hatóság finanszíroz, illetve amelyekért a közjogi szerv kezeskedik;

Közjogi szervek közötti együttműködés

42. üdvözli a helyi önkormányzás és a hatékony közigazgatás érdekében általános elvként a helyi szintű együttműködés különböző formáit többek között a szinergiahatások érdekében, azzal a feltétellel, hogy azok nem tesznek lehetővé a piac lezárulásához vezető visszaéléseket;

43. szükségesnek tartja, hogy a Bizottság oldja fel a közjogi szervek közötti együttműködési formákkal kapcsolatos, a Bíróság ítélkezési gyakorlatából fakadó jogbizonytalanságot;

44. osztja a Bíróság által a C-84/03. sz. Bizottság kontra Spanyol Királyság ügyben⁽¹⁾ képviselt azon felfogást, hogy a közjogi szervek közötti együttműködési megállapodásokat a nemzeti jog eleve nem zárhatja ki a közbeszerzési szabályok alól valamely nemzeti jog szerinti társasági forma alkalmazásával; úgy véli továbbá, hogy szükséges az elhatárolás a tisztán adminisztratív és/vagy szervezési intézkedések és az igazgatási feladatokat ellátó szervek között létrejött közbeszerzési szerződések között;

45. úgy véli, hogy a közjogi szervek közötti együttműködés egyes esetei a közbeszerzési jogszabályok szempontjából irrelevánsnak tekintendők, amennyiben:

- az önkormányzati hatóságok közötti együttműködésről van szó,
- azok a feladatok, amelyek végrehajtását az önkormányzati hatóságokra ruházták át, vagy adminisztratív átszervezéssel kapcsolatos ügyeknek tekinthetők, vagy amennyiben az érintett önkormányzati hatóságok felügyeleti jogai a saját szervezeti egységeik felett gyakorolt felügyeleti jogokhoz hasonlatosak és
- a tevékenységeket alapvetően az érintett önkormányzati hatóság számára végzik;

46. elutasítja a közbeszerzési jogszabályok alkalmazását azokban az esetekben, amelyekben a közjogi szervek illetékességi területükön más közjogi szervekkel együttműködve kívánják feladataikat teljesíteni – gyakorlatilag adminisztratív átszervezést hajtva végre – anélkül, hogy az adott közszolgáltatás teljesítését egyéb piaci szereplőnek felajánlanák;

47. megállapítja, hogy a közfeladatokra vonatkozó hatásköröknek az egyik közjogi szervről a másikra történő átruházása nem tartozik a közösségi közbeszerzési jogszabályok hatálya alá;

⁽¹⁾ EBHT 2005., I-139. o.

2006. október 26., csütörtök

48. szükségesnek tartja azonban a közbeszerzési jogszabályok alkalmazását abban az esetben, ha közszolgáltatásokat a közjogi szervek a köztük fennálló együttműködés keretében a piacon magánvállalkozásként kínálnak, vagy közfeladatokat a magánszférából érkező partnerre, illetve más, a közjogi szervek közötti együttműködésben nem szereplő közjogi szervezetre ruháznak át;

*

* *

49. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának.

P6_TA(2006)0463**A munkavállalók kiküldetése****Az Európai Parlament állásfoglalása a munkavállalók kiküldetéséről szóló 96/71/EK irányelv végrehajtásáról (2006/2038(INI))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló, 1996. december 16-i 96/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ (a továbbiakban: kiküldetési irányelv),
- tekintettel a 96/71/EK irányelvnek a tagállamokban való végrehajtásáról szóló bizottsági közleményre (COM(2003)0458),
- tekintettel a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetésére vonatkozó iránymutatásokról szóló bizottsági közleményre (COM(2006)0159) (iránymutatás),
- tekintettel a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló 96/71/EK irányelv végrehajtásáról szóló bizottsági szolgálati jelentésre (SEC(2006)0439) (szolgálati jelentés),
- tekintettel a 96/71/EK irányelvnek a tagállamokban való végrehajtásáról szóló 2004. január 15-i állásfoglalására ⁽²⁾,
- tekintettel az Európai Unió alapjogi chartájának 27. és 34. cikkére,
- tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) a bevándorló munkavállalókról szóló C 143. sz. (kiegészítő rendelkezések) egyezményére,
- tekintettel a kölcsönös elismerés elvének a pénzbüntetésekre való alkalmazásáról szóló, 2005. február 24-i 2005/214/IB tanácsi kerethatározatra ⁽³⁾,
- tekintettel az Európai Közösségek Bíróságának a C-43/93. sz. *Vander Elst* ⁽⁴⁾ ügyben 1994. augusztus 9-én, a C-369/96. sz. és 376/96. sz. *Arblade* ⁽⁵⁾ egyesített ügyben 1999. november 23-án, a C-49/98. sz., C-50/98. sz., C-52/98. sz., C-54/98. sz., C-68/98. sz. és C-71/98. sz. *Finalarte* ⁽⁶⁾ egyesített ügyekben 2001. október 25-én, a C-279/00. sz. *Bizottság kontra Olaszország* ⁽⁷⁾ ügyben 2002. február 7-én, a C-60/03. sz. *Wolff & Müller GmbH* ⁽⁸⁾ ügyben 2004. október 12-én, a C-445/03. sz. *Bizottság kontra Luxemburg* ⁽⁹⁾ ügyben 2004. október 21-én, valamint a C-244/04. sz. *Bizottság kontra Németország* ⁽¹⁰⁾ ügyben 2006. január 19-én hozott ítéletére,
- tekintettel a munkaadónak a munkavállalóval szembeni, a szerződés, illetve a munkaviszony feltételeire vonatkozó tájékoztatási kötelezettségéről szóló, 1991. október 14-i 91/533/EGK tanácsi irányelvre ⁽¹¹⁾,

⁽¹⁾ HL L 18., 1997.1.21., 1. o.

⁽²⁾ HL C 92. E, 2004.4.16., 404. o.

⁽³⁾ HL L 76., 2005.3.22., 16. o.

⁽⁴⁾ EBHT 1994., I-3803. o.

⁽⁵⁾ EBHT 1999., I-8453. o.

⁽⁶⁾ EBHT 2001., I-7831. o.

⁽⁷⁾ [2002] ECR I-1425.

⁽⁸⁾ [2004] ECR I-9553.

⁽⁹⁾ [2004] ECR I-10191.

⁽¹⁰⁾ [2006] ECR I-855.

⁽¹¹⁾ HL L 288., 1991.10.18., 32. o.